

Sygn. akt III AUa 1032/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Krystyna Smaga
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz (spr.) SO del. do SA Jolanta Węs
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2016 r. w Lublinie

sprawy W. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 3 września 2015 r. sygn. akt VI U 1093/14

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu

w Radomiu do ponownego rozpoznania.

Jolanta Węs Krystyna Smaga Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

III AUa 1032/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 13 sierpnia 2014 roku odmówił W. F. prawa do emerytury na podstawie artykułu 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na nie udowodnienie okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Radomiu wniósł W. F. domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do świadczenia po uwzględnieniu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz dopuszczeniu dowodu zeznań wskazanych świadków.

Sąd Okręgowy w Radomiu wyrokiem z dnia 3 września 2015 roku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. F. prawo do emerytury z dniem 1 lipca 2014 roku.

Sąd Okręgowy ustalił, że W. F., urodzony (...), nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego. W okresach od 3 września 1973 roku do 22 października 1973 roku, od 7 listopada 1975 roku do 2 listopada 1989 roku i od 1 września 1990 roku do 16 sierpnia 1991 roku pracował w (...) Zakładach (...) w R. na stanowisku elektromontera, zaś od 22 października 1979 roku na stanowisku mistrza oddziału energetycznego. Przez cały czas tego zatrudnienia dokonywał przeglądów i konserwacji stacji energetycznych, instalacji i wszelkich urządzeń elektrycznych oraz maszyn produkcyjnych. Prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. W tym samym dziale razem z W. F. pracowali między innymi M. D. i Z. K.. Dnia 15 czerwca 1999 roku wydano Z. K. świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazano między innymi, że wykonywał pracę w wymienionym wykazie A dział XIV pozycja 24 stanowiącym załącznik numer 1 do Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego numer 7 z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu chemicznego i lekkiego. Na tej podstawie decyzją z dnia 16 września 2008 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał Z. K. emeryturę na podstawie artykułu 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W. F. złożył w dniu 1 lipca 2014 roku wniosek o emeryturę w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych oraz w aktach osobowych wnioskodawcy, a także na podstawie zeznań świadków D. i K.. Dokumenty nie były kwestionowane przez stronę, ani nie budziły żadnych wątpliwości Sądu, zaś zeznania świadków w pełni korespondowały z dowodami w postaci dokumentów tworząc z nimi logiczną i spójną całość.

Sąd Okręgowy orzekł, że w myśl artykułu 184 ustęp 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku pozycja 748) ubezpieczonym i urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu przewidzianego w przepisach, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn, oraz okres składkowy

i nieskładkowy, o którym mowa w artykule 27 Ustawy emerytalnej. Zgodnie natomiast z ustępem 2 artykułu 184 ustawy emerytalnej, emerytura, o której mowa o ustępie 1 przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym Funduszu za pośrednictwem zakładu na dochody budżetu państwa.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według artykułu 184 ustawy emerytalnej jest, więc spełnienie przed dniem 1 stycznia 1999 roku wyłącznie przesłanki stażu. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, rodzaju pracy lub stanowisk oraz warunki na podstawie, których przysługuje prawo do emerytury ustala się na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze Dziennik Ustaw numer 8 pozycja 43 ze zmianami. Przepisy paragrafu 3 i 4 tego rozporządzenia określają warunki, od których spełnienia zależy uzyskanie wcześniejszej emerytury. Są to, okres zatrudnienia wynoszący dla mężczyzn 25 lat, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A i osiągnięcie wieku emerytalnego 60 lat dla mężczyzn. Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje, że wnioskodawca osiągnął wiek emerytalny 60 lat, posiadał 25-letni okres składkowy i nie składkowy, oraz nie był członkiem OFE. Sprawą sporną pozostawało, zatem ustalenie czy wykonywał on pracę w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A wyżej

powołanego rozporządzenia w wymiarze, co najmniej 15 lat i czy stażem osiągnął przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Aby wykazać prawo do wcześniejszego świadczenia emerytalnego konieczne jest wykazanie, że wyłącznie prace określone w załączniku do Rozporządzenia Rady Ministrów sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu. W ocenie Sądu Okręgowego w kwestionowanych przez organ rentowy w okresach W. F. wykonywał prace polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń na oddziałach będących w ruchu to jest określone w dziale XIV pozycja 25 wykazu A załącznika numer 1 do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku. Praca ta trwała przez 15 lat, 1 miesiąc i 3 dni i była wykonywana stale oraz w pełnym wymiarze czasu pracy.

Od tego wyroku apelację wniósł organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał:

- naruszenie prawa materialnego art.184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze poprzez nieuzasadnione uwzględnienie pracy w szczególnych warunkach w ilości co najmniej 15 lat;

- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna co do żądania uchylenie zaskarżonego wyroku.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że Sąd Okręgowy nie przeprowadził właściwego postępowania dowodowego przez wydaniem rozstrzygnięcia co do ustalenia spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym. Ustalenia Sądu Okręgowego nie dawały podstawy do wydania wyroku, bowiem nie została rozpoznana istota sprawy.

Sąd Okręgowy prowadząc postępowanie dowodowe nie poczynił żadnych ustaleń w zakresie wyjaśnienia, na czym polegała praca wnioskodawcy na stanowisku elektromontera oraz w jakim zakresie wnioskodawca wykonywał czynności polegające na bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń, która to praca w ocenie Sadu pozwalałaby na obniżenie wieku emerytalnego. Sąd Okręgowy przytoczył zeznania świadka Z. K. i powołał się na wystawione mu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych jako dowód na spełnienie przez wnioskodawcę przesłanek do emerytury. Brak tych ustaleń uniemożliwia kontrolę prawidłowości wydanego rozstrzygnięcia. Brak wyjaśnienia tych okoliczności powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, bowiem wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania w całości. Należy też zwrócić uwagę, że uzasadnienie wyroku nie wskazuje, jakie okoliczności Sąd uznał za udowodnione i w zasadzie ogranicza się do przytoczenia treści decyzji i jej uzasadnienia oraz zacytowanie podstawy prawnej rozstrzygnięcia.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy uzupełni dowód z przesłuchania wnioskodawcy ustalając, na czym polegały codzienne obowiązki jako elektromontera, jakie konkretnie czynności wykonywał, które z nich były związane z bieżącą konserwacją agregatów i urządzeń na wydziałach będących w ruchu i czy na tych wydziałach były wykonywane jako podstawowe prace w warunkach szczególnych. Nie można przy tym pominąć wystawionego przez pracodawcę świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych ze wskazaniem okresów, które pracodawca uznawał za takie prace.

Po zebraniu materiału dowodowego Sąd dokona oceny, czy materiał ten daje podstawy do ustalenia, że praca wnioskodawcy w charakterze elektromontera odpowiadała warunkom wymienionym w rozporządzeniu Rady

Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43), czy wykonywał ją przez przynajmniej 15 lat i tym samym, czy zostały spełnione przesłanki z art.184 w związku z art.32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U.z 2015 roku poz.748)) z a następnie wyda stosowny wyrok w zakresie zaskarżonej decyzji i wniesionego odwołania.

Z tych względów i na mocy art.386 § 4 KPC Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji.